

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatoriului [L5-
vésztosa], Nr. 5.

Scrisorile netraucate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 8 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a:

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru inserțiuni:

10 or. de linia, si 30 or. taca tim-
brale pentru fiesoc-care publica-
tiune separatu. In loculu deschisu
20 or. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 13 1. dec. 1870.

Ce ar' face ore procurorulu generalu magia-
ru, daca noi séu ori-care altu romanu amu cutezá
a vatemá si a insultá juriulu, acestu institutu in-
violabilu alu libertáti civili? Respunsulu este si-
guru, cá amu fi dati numai decátu in judecata si
amu fi loviti cu asprimea legeri, fára îndurare.
Este adevratu cá, chiaru si cu periclitarea liber-
táti nostre personali, noi ni-amu exprimat, — si
ni vomu exprimá inca, — convingerile nostre poli-
tice, convingeri ce amu crediutu si vomu crede
cá sunt nu numai ale nostre ci si ale totoruru
Romaniloru de ace'a-si sorte cu noi, dar' totu-de-
un'a, ori de cáte ori amu fostu citati inaintea ju-
riului d'in caus'a convingeriloru nostre politice,
ne-amu supusu cu totu respectulu ce fia-care omu
onestu si cetatianu bunu detoresce acestu insti-
tutu, si, daca amu fostu condamnati vr'una data
pentru convingerile nostre politice, amu tacutu
fára a murmurá, si amu dísu in noi cu tota abne-
gatiunea si leniscea sufletului: „Vomu suferi!”
Cu alte cuvinte, noi respectám u legile si
institutiunile acestei tiere nefericite, de-si nu le
i ubim u; noi ne supunemu cu totu respectulu
totoruru legiloru si institutiuniloru in vigore, de-si
amu dísu si vomu díce totu-de-un'a publice, fia in
presa, fia in reuniuni, inaintea juriului séu inain-
tea tribunaleloru, cá multe d'in aceste legi si insti-
tutiuni, precum legea uniunei Transilvaniei cu Un-
gari'a, legea de natiunalitate, legea municipale, le-
gea instructiunei publice, privilegiile aristocratiei
magiare, etc., sunt injuste si periculose in
gradulu supremu, cá ci nu corespundu dreptului,
justitiei, sentiului moralu, intereseloru generali,
precum nece impregiuráriloru nostre particulari;
ba, cá insa-si institutiunea juriului in vigore este
un'a d'intre cele mai injuste institutiuni pentru
noi, cá ci, dupa dreptu, romanii inca aru poté
reclamá jurie particularie pentru ei in-si-si, cá sé
nu fia judecati séu condamnati de cetatiani de
una natiunalitate straina, cari nu cunoscú dorin-
tieile si greutátiile loru. Inse, ori cum ne aflám
si ori cáta displacere amu sentíu si sentímu ve-
diendu cá ni s'au impusu si ni se impunú legi,
cari ni vatemala cele mai inviolabili drepturi de
esistintia natiunale, de limba, de instructiune pu-
blica, legi si institutiuni, cari ni dicteza morte
politica, eschidiendu-ne, ca pre natiune romana,
d'in tote beneficiile libertáti: ni-amu radicatu, ce
e dreptu, vocea nostra contr'a acestoru legi si in-
stitutiuni deplorabili si injuste, dar' atunci, candu
legea a venitu sé ne lovesca, ne-amu supusu cu
totu respectulu, fára d'a apellá la anarchia, fára
d'a amenintá pre cine-va cu puterea brutale, fára
d'a ne aretá dispusi d'a atacá siguritaea personale
a cui-va, si, in fine, fára a ne degradá pána aco-
lo, unde s'elbetece si brutalitatea nu cunoscú nece
Ddieu, nece dreptu, nece lege, nece respectu, nece
onestitate, dícemu, fára a ne degradá pána acolo,
unde nu se pote trage nece una linea demarca-
tiunale intre omulu ordinei si alu paceri si intre
rapitoriulu, care te pandesce in cale, pentru a te
despoia de tote, chiaru si de vietia, in modulu
celu mai vilu si mai miserabilu.

Ce'a ce amu facutu, vomu face totu-de-un'a:
convictiunile si consciintia nostra de romani ni
voru fi singurulu indreptariu; dupa libertatea, ce
fia-care individu o are d'a-si exprime convictiunile
sale, ca romani vomu condamná pururea legile
injuste si faptele ratecite ale guvernului magiaru,
inse nu vomu uitá respectulu ce detorimú legei
si institutiuniloru basate pre lege, de-si
legea a fostu adusa „de nobis sine nobis,”
de-si legea ne despretiuesce si, in fine, de-si, chiaru
d'in aceste cause, ne vomu servi de tote medi-
locele cuviintio-e si iertate pentru a stramutá
legea asié, precum cere dreptulu, dreptatea, mo-
ralitatea, sentiulu bunu si, in fine, asié, precum
cere demnitaea nostra natiunale. Asié pricepemú
noi libertatea si, precum credemu si suntemu con-
vinsi, acést'a este sfer'a, in carea nimene nu pote
fi restrinsu séu vatematu, fára d'a-i atacá, intr'unu
modu talharescu, ce'a ce elu are mai scumpu pre

lume: esistintia, individualitate si consciintia. A te
supune legeri si a-o condamná daca este rea: asié
face cetatianulu liberu si onestu. A atacá esistin-
tia séu consciintia altui-a si a nu respectá legea:
asié face omulu brutalu, servilu si instrumentulu
despotismului.

Inse — oine ar' crede? — se aflá unu diur-
nalul, despre care se vorbesce in publicu, se scie
si se pote presupune, dupa tiena sa d'in pre-
sentu si d'in trecutu, cá este in cele mai intime
relatiuni cu guvernulu magiaru, si care diurnalul,
cunoscutu sub numele de: „Esti Lap,” in Nr.
sáu 284 de la 8. l. c., intempiná verdictulu juri-
ului d'in Pest'a, prin care redactorulu acestu diur-
nalul, Ionu Porutiú, fu absolvitu in 7 l. c.
de not'a infidelitáti, in urmatoriulu modu:

„Ionu Porutiú, redactorulu „Fede-
ratiunei,” stete miercuri-a trecuta inaintea
juriului, d'in caus'a unui articlu, prin carele pro-
voca pre Roman'a d'a se inarmá, cá ci, dupa afir-
matiunea sa, Austro-Ungari'a are intentiune d'a-o
cucerí. D'in acést'a cauza, procurorulu generalu i
intentá processu de pressa. Inse accusatulu, tre-
buie sé recunoscemu, sé aperá cu istetime; in
discursulu séu de aperature, elu luá una pusetiune
in privint'a resolverei cestiunei natiunale, de unde
resulta fapt'a cá, acitiandu ur'a unui altu poporu
contr'a patriei sale propie, pre carea o acusa cu
intentioni de cucerire, d'insulu nesuesce a stabili
pacea universale. Juratii fusera indulgenti
— cá ci si d'altmintre, in processulu pertratatu
mai inainte cu cáte-va dile, fu condamnatu la
inchesiore de 10 lune si la una mulcta de 500 fl.
— si de asta-data lu absolvira. Inse ar' fi de do-
ritu, daca aru incetá una data d'a se mandri con-
tr'a nostra aceste parodie ridicule a la Coriolanu.
Scimú sé pardonámu multu amaretiunei, carea si-
sfla bas'a in ambitiunea reu intielesa a natiunali-
táti si in amorea genului propriu care dispretiue-
sce ori-ce alte consideratiuni; inse — de-si, pote,
d'in acele-a-si motive — cine-va se lasa a fi rap-
pitu la una asemenea inimizetia nebuna, carea are
colorea tradarei de patria, ne miánu de orb'a
sa, cá uita si nu si aduce a minte, cá potu sé
urmeze lesne nisce represalie private, de cari
nu va poté apoi sé scape nece cu una
escusare subtila séu pedanta.”

Aceste sunt cuvintele proprie a le diuariului
magiaru semi-oficialu „Esti Lap,” unulu d'intre
diuariile cele mai devotate si supuse intentiuni-
loru guvernului, si care — dupa marturisirea
diuariiloru opusetiunali — trage si una subven-
tiune grasa d'in fondulu de dispusetiune, ce'a ce
sé i fia de bine d'altmintrea, numai cátu cá, ape-
randu si represintandu intentiunile guvernului ma-
giaru, sé nu se uite de marginile ce i le prescrie
nu numai sentiulu de onestitate si moralitate, ci
si dreptulu si legea in vigore.

Nu vomu reflectá la batu jocurele cu cari ne
intempina acestu diurnalul, afirmandu cá aperature
nostra a fostu una parodia ridicula a la Corio-
lanu; nu vomu luá in nume de reu, cá acestu
diurnalul se aflá forte superatu, daca nu chiaru
turbatu, cá juriulu d'in Pest'a ne absolvi de crim'a
infidelitáti cu ocasiunea pertratarei publice de la
7 c. a processului de pressa, intentatu „Fede-
ratiunei”; ba, aducundu-ni a minte, cá totu diu-
ariulu d'in cestiune ne a numitu „perturbatori,” etc.,
ne vedemu siliti a suferi, ca de asta-data, chiaru
si dupa verdictulu absolutoriu alu juriului magiaru
d'in Pest'a, sé ne numesca inca si „inimici” séu
„tradatori” ai tierei, — cá ci zelulu excesivú d'a
face guvernului servitie, pote sé rapesca pre unu
diurnalul semi-oficialu la asemenea espectoratiuni
cari nu convinu, credemu, nece decátu demnitáti
unui diurnalul, ce voiesce a represintá intentiunile
guvernului, a acestei auctoritáti si poteri inalte a
tierei; detorint'a nostra de asta-data este numai d'a
accentuá, cá diuariulu guvernamentalu „Esti
Lap” numesce in d u l g e n t i pre juratii, cari
ne-au absolvitu in 7 c., pre acei jurati, cari la
inceputulu pertractarei au prestatu juramentulu
solemnú d'a nu fi condusi in pronunsierea sentin-
tiei loru nece de patime, nece de ura, nece de

favoru, ci numai singuru de consciintia loru si
de argumintele objective a le acusatiiuni si ape-
rarei. Eca noi, ca romani, ne amu supusu totu-de-
un'a cu totu respectulu juriiloru magiare, si fin-
du chiaru si asta-di condamnati pentru convicti-
unile nostre politice, amu crediutu si credemu, cá
juriulu este vocea poporului, si ne supunemu
fára d'a atacá acést'a institutiune salutarie a liber-
táti civili, fára d'a insultá si d'a vatemá consciin-
tia inviolabile a 12 cetatiani liberi: cu tote aceste
inse, diuariulu magiaru semi-oficialu „Esti Lap”
insulta juriulu magiaru, insulta pre 12 cetatiani
magiari, cari au fostu chiamati sé enuncie ver-
dictulu loru conscientiosu a sup'a nostra; da,
diuariulu „Esti Lap,” nemultiumitu
cu verdictulu loru, numesce pre 12 cetatiani
jurati „indulgenti” (elnézök), cá si
cum juriulu magiaru ar' fi fostu condusu de ce-
va favoru facia de noi. Atát'a inse nu este des-
tulu; diuariulu semi-oficialu magiaru „Esti
Lap,” de si furemu dechiarati de „nevinovati”
prin unu juriu magiaru, sé mira, cum de uitám
noi, cá intr'una di potemu sé fimu tocáti in
c a p u prin cine-va, in modulu celu mai vilu si
miserabilu, pentru convingerile nostre, pre cari
unu juriu magiaru le-a aflu si le-a dechiaratu
„innocente” si salutarie libertáti, paceri si leni-
scei interne; da, diuariulu „Esti Lap” adauge, la
finea reflexiuniloru sale, cá sé nu uitámú cá, atunci
candu c i n e v a ne ar' pandi in care-va cornu
de strada pentru a ne tocáti in c a p u d'in
caus'a convingeriloru nostre politice, pre cari le
amu aperatu inaintea a 12 cetatiani magiari, cu
tota confidint'a si cu totu respectulu, si pre cari
12 cetatiani magiari le-a absolvitu de ori-ce cul-
pabilitate, nu amu mai poté fi scapati prin dis-
cursuri subtile, cá amu cadé victima numai
decátu ucidiatoriulu miserabilu.

In adeveru, ce voiesce diuariulu semi-oficialu
„Esti Lap” prin acést'a admonitiune? Asié apera
unu diurnalul guvernamentalu siguretatea perso-
nei; asié respecteaza elu juriulu si consciintia a
12 cetatiani? Este ore missiunea unui diurnalul
magiaru semi-oficialu ca, nefindu implenita do-
rint'a sa prin unu juriu basatu pre lege, sé ne
aramentie cu represalie private? Unde vomu ajunge
cu asemenea doctrine? Unde ar' fi atunci re-
spectulu legeri? Unde ordinea si leniscea
publica?

De pre campulu resbelului.

Armat'a francesa de la Loir'a, nimicita de
atát'a ori in fantas'a lui Bismarck si Moltke,
manifestéza una resistintia atátu de mare in re-
tragerea sa, in cátu persecutoriulu pote ocupá
terenu numai cu sacrificie insemnate. Asié in 7.
dec. prin urmare in diu'a a trei-a dupa parasirea
Orléans-ului, avú locu la cetatea Meung-sur-Loire,
in departare numai de 3 mile de la Orléans, una
lupta vehemeta intre arrièregard'a francesa si
divisiunea 17. (Treskow), spriginita de prim'a di-
visiunea bavaresa, cu care ocasiune prusii traseru
scurt'a, cá ci, conformu telegramului regescu, ei se
ascepta acolo la resistintia si mai mare, ce'a ce
va sé díca, cá nu li-a succesu a frange puterea
armata a francesiloru.

Totu in diu'a acést'a s'au mai intemplatú lo-
viri si la Salbris (in departare nordica de 3 mile
de la Vierzon, langa drumulu ce conduce la Or-
léans) si la Nevy (in directiune nordu-vestica
de la Gien, langa Loir'a) intre arrièregardele fran-
cese, divisiunea 6. de cavaleria si intre avangar-
dele d'in corpulu alu 3. de armata alu prusiloru.

Aceste loviri ni areta linia de retragere a
trupelor francese. Si a nume: arip'a dreapta a
francesiloru, formata d'in corpulu alu 18. si 20.
de armata, se retrage in susu pre tiermurulu
dreptu alu fluviului Loir'a; arip'a stanga, constata-
toria d'in corpulu alu 16. si 17. de armata, si-a
luatu calea spre partea de josu a fluviului, éra
centrulu urmaresce drumulu celu mare de la
Orléans.

Prin această retragere escentrică, armata inimică e împărțită în totu atâtea părți, și se departează de bas'a sa fără nici una perspectivă d'a mai poté primi fortificațiunile, precându părțile de armata ale francesilor se apropia totu mai tare de fortificațiunile lor și, prin urmare, vinu în pusețiunea nu numai d'a cauză inimicului atroce perderi considerabili prin deselev loviri de retragere, ci și a-i și nimicif colonele sale dismembrate. Fără de aceste împregiurări favorabile, foru'a de retragere a armatei de la Loir'a ar' fi pre cătu de ratecita pre atâtea și de stricatiosa.

Dupa scirile nemtiesci d'in Versailles, în nordulu Franciei s'a concentratu unu nouu corpu de armata alu francesilor, constatatoriu d'in 80—100.000 fetiori, care stă gat'a sè plece intru ajutorulu Parisului.

Telegramele d'in Tours publica urmatori'a proclamatiune a generalului Ducrot, datata d'in Vinzenz, în 4. dec.: „Soldati! Dupa doue zile de lupte gloriose v'am ordonatu sè ve retrageți îndretru preste Marne, știudu că eram convinsu, că veri-ce încercăci noue aru fi zedarnice în directiunea, unde inimiculu aveă tempu a-si concentra poteri armate și a-si pregatit mediu-loce pentru actiune. Dacă ne amu luptă pre calea acést'a, asi sacrifică în daru mli de luptatori bravi, făca d'a promové oper'a de eliberare. ci d'in contr'a asiu periclită-o și mai tare. Ba v'asiu poté duce în una nenorocire irremparabilă. Lupt'a e suspinsa numai pre unu momentu; fii pregatiti, perfectiunati-ve cu grabire munitiunea și mediu-locele de subsistintia, și, înainte de tote, aradicati-ve animele la înaltimea sacrificieloru, pre cari le pretinde cauz'a, pentru carea nu trebe sè întârdiamu d'a ni sacrifică viet'a.“ — În Parisu domnesce una miscare mare de trupe. Una noua miscare ofensiva e forte aproape. D'in a 4. dec., demaneti'a, Trochu și Ducrot petrecu în continuu sfara de Parisu. De-si francesii s'au retrasu éra-si preste fluviulu Marne, ei totu-si tienu în continuu ocupatu sie-sulu de la Avron, unde au aradacatu batterie tari.

În unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 10. dec., cetimu urmatoriile sciri: Versailles, 9. dec. Marele-duce de Mecklenburg avu ieri și alalta-ieri loviri seriose cu remasțiile (?) armatei de la Loir'a, dupa a caroru-a respingere gloriosa, ocupă cetatea Beaugency, cu care ocaziune facu 1500 prizonieri și ocupă 6 tunuri. — În 9. dec. éra s'a intemplat unu lupta viua, și inimiculu fū respinsu d'in pusețiunea sa cea tare; ocuparamu Bonvaret, Villorceau, Cernay și Vierzon, și fucuram unu multime de prizonieri.

Facia de aceste sciri tendentise ale prusilor, unu telegramu d'in Geneva, datatu d'in 11. dec., constata, că marele-duce de Mecklenburg fū batutu, în 10. dec., la Beaugency de armata francesă de la Loir'a, sub comand'a generalului Chaney, și respinsu cu perderi enorme.

Telegramele d'in 10. dec., sosite în Viena d'in Tours și Bordeaux, reducu scirile despre învingerile prusesci la unu gradu forte neînsemnatu, și asigură, că armata de la Loir'a nu numai că nu e nimicita prin luptele cele sangerose de doue zile, ci s'a întaritu d-giă în mesura atătu de mare, încātu éra pote luă ofensiv'a. Insufletirea pentru apărarea Franciei e forte mare în tote departementele; voluntarii concurgu d'in tote părțile, sub flamure și, nelipsindu nici armele, se spera cu atătu mai vertosu la una schimbare a resbelului, cu cătu și armata nemtiescă suferă forte tare de oboselele cele multe.

Scirile d'in Bordeaux, datate d'in 11. dec., comunica: Corpulu diplomaticu și guvernulu a sositu aici. Gambetta anuncia d'in cartirulu generalului Chaney, cu datulu 10. dec., că Chaney tiene pusețiunile de trei zile, că a respinsu masesele principelui Fridericu Carolu, și că li-a cauzatu perderi infricosiate. Generalulu Chaney se lupta d'in 18. novembre, prin urmare de aci se pote judecă, în cătu sunt adeverate afirmatiunile lui Moltke, că armata de la Loir'a e nimicita. Pana acum'a a fostu îngagiata numai diumetate d'in armata de la Loir'a, și acést'a a fostu suficiente pentru a tiené în esiechu trupele principelui Fridericu Carolu.

Dupa scirile d'in Bordeaux, d'in 11. dec., corpulu de armata alu generalului Tann s'a retrasu la Orléans cu perderi terribile. — Una depesă a ministrului Gambetta, datata d'in Tours, în 11. dec., spune: Ieri dupa media-di parasii castrele generalului Chaney, ale carui-a încordări admirabile fure până acum'a încoronate cu succesu; elu se afla în unu situatiune buna. Me ducu la Bourges, pentru-ca sè vedu ce este a se face la armata a dou'a. — Scirile d'in Lyon, datate d'in 11. dec., constata, că stimulatiunea de acolo e escelinta și curagiulu potinte. Se accepta, ca cătu

mai curundu sè se puna 700.000 fetiori pre pitoru de bataia

Precum se vede, resolutiunea Franciei nu mai cunosce margini, și asié nemtii se însiela forte reu-daca credi, că voru poté constringe pre Franci'a d'a li-se supune pre morte séu vietia. Nu, Germani'a nu e atătu de puternica, ca sè constringa cu arm'a în mana pre Franci'a d'a se supune pretensiunilor ucigătorilor séi.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 9. dec.

Presiedintele Somsich deschide siedinti'a de astadi a camerei deputatiloru la 10 ore. Pre bancele ministeriali: Eötvös, Szlávny, Kerkápoly, Festetics, Horváth.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei precedente, presiedintele anencia mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunei respective.

Carolu Szatmáry presinta mandatulu deputatulu bar. Alessi Bánffy, alesu în cerculu Simleului-Selagianu. — Se transmite comisiunei verificatorie.

Ernestu Hollán, secretariu de statu la ministriulu pentru apărarea țierei, respunde în numele ministriului-presiedinte la interpellatiunea lui Horn relativa la esmiterea unei comisiuni superarbitrarie în afacerile de recrutare, precum și la una alta interpellatiune a lui Géza Szűllő în privinti'a delaturarei abuzurilor în recrutare prin unu proiectu de lege.

Horn nu este multumitu cu respunsulu datu ei, în întielesulu regulamentulu, și-reserva dreptulu de a face pasii ulteriori. Éra Géza Szűllő se dechiara multumitu cu respunsulu, prin care se promite d'in partea ministriului-presiedinte, că abuzurile d'in cestiune se voru delatură cătu mai curendu prin unu proiectu de lege, care se va presintă camerei.

Drept'a și una parte a stangei extreme iè actu despre respunsulu datu la interpellatiunea lui Horn, și întreaga camer'a despre respunsulu datu la interpellatiunea lui Szűllő.

Paulu Möricz face unu critica aspra despre procedur'a comisiunei esmisa în cauz'a monopolulu de tabacu și, conformu decisiunei camerei d'in 1868, propune unu proiectu de conclusu despre abrogarea acestui monopolu. — Proiectulu de conclusu se va tipari și distribui.

Ministriulu de finacie, Kerkápoly, revoca cu permissiunea Majestății Sale proiectulu de lege relativu la „stabilirea comuneloru de contractualisti de pre bunurile domaniale“, presintatu camerei priu antecessorele séu, și tiene de superfluu d'a regulă acést'a afacere prin unu proiectu de lege particulariu, că-ci ministriulu de justiti'a a presintatu acum'a unu proiectu de lege, care dispune în privinti'a contractualistiloru preste totu. (Aplause). — Se iè actu despre acést'a dechiariatiune a ministriului.

Camerei trece apoi la ordinea dilei: desbaterea proiecteloru de legi relative la mantinerea în vigore séu prolongirea mai multoru legi de contributiuni. Urmeza mai întâiu legea darei de zacharu.

Ed. Horn iè cuventulu și se plange pentru procedur'a precipitata a guvernulu în privinti'a contributiuniloru, a caroru discussiune este apretiuă cu celu mai mare interesu în alte țiere constitutiunale. La noi se facu tote pre dosulu; nu se examineza mai întâiu socotele finali de pre anii trecuti, ci mai înainte de tote se voteza erogatiunile și numai în urma se statorescu. Nu că ar' aprobă dora politic'a financiară a guvernulu, ci numai pentru a nu împedecă masin'a statulu, oratorele adopta legea. De trei ani, dice elu, de candu există unu Ungari'a independinte, sarcin'a detorieloru se urca aproape la 1000 milioane fl., ce'a ce va duce pre Ungari'a la perire sigura; în numele séu și alu consociloru séi de principie, oratorele protesta dora contr'a acestei procedure a guvernulu.

Ministriulu de finacie, Kerkápoly, dice că argumentarea lui Horn este falsă, că-ci nu trebe confundata votarea legiloru de contributiuni cu votarea budgetulu. Legea budgetulu trebe sè fi presintata Camerei totu-de-un'a la începutulu anulu, până ce legile relative la contributiuni potu fi presintate ori candu. Dacă parlamentulu va acceptă dora legile propuse, budgetulu nu va fi inca votatu nece decâtu, precum afirma Horn, ci d'in contr'a, Camerei va avé dreptulu deplinu d'a votă mai tardiu budgetulu în tota estensiunea sa. Ce'a ce dice Horn despre detorie, nu este esactu, că-ci cele 1000 milioane detorie nu dateza d'in ultimii trei ani, fiindu-că Ungari'a nu esiste de trei, ci de 1000 ani; partea cea mai mare a acestoru detorie s'a facutu înainte de 1867, și chiaru guvernulu magiaru a amortisatu, în proportiune, în ultimii trei ani, unu mare parte d'in aceste detorie. Imprumuturile contractate în cei d'in urma trei ani, și a nune imprumuturile pentru călile ferate și cetăți, s'au întrebuintiatu spre scopuri forte productive, asié, că averea natională nu s'a împuțnatu și s'a înmultitu. Ministriulu recomanda inca unu data adoptarea propunerii regimulu. (Aplause în drept'a).

Iosifu Madarász crede, că nu Ungari'a ci dinastia absburgica a facutu detoriile în ces-

tiune. Nu primesce propunerea regimulu. — În asemenea senu vorbesce și Ernestu Simonyi

Cu tote acestea, legea relativu la darea de zacharu se primesce atătu în desbaterea generală cătu și specială.

Urmeza discussiunea a supr'a proiectulu de lege relativu la prolongirea darei de carne.

Danielu Irányi nu primesce propunerea guvernulu. Nu consentiesce nece decâtu cu Horn, care sustiene că, prin respingerea acestoru propuneri, s'ar' împedecă masin'a statulu; unică consecintia ar' fi, că s'ar' restornă guvernulu de facia, ce'a ce n'ar' fi nece decâtu unu nefericire; oratorele nu voiesce sè încuviintieze nece unu criteriu pentru acestu guvernulu.

Proiectulu de lege în cestiune, se citesce inca unu data și se adopta.

Se dá cetire apoi proiectulu de lege relativu la prolongirea darei a supr'a vinulu și se adopta cu unu modificatiune de stilu, putnu importante. Asemene se procede și cu privire la proiectele de legi relative la prolongirea competintiei de timbru și a manu-tienerei tribunaleloru financiarie.

Siedinti'a se încheia la 2 ore d. m. — Siedinti'a proxima mane, la 10 ore.

Siedinti'a de la 10. dec.

Presiedintele Paulu Somsich deschide siedinti'a de astadi la 10 ore a. m. D'in partea guvernulu au fostu de facia ministrii: C. Kerkápoly, Ios. Szlávny și c. G. Festetics.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei precedente, și dupa presintarea mai multoru petitiuni, cari se transmitu comisiunei petitiunarie,

Emericu Huszár interpeleza pre ministriulu comunicatiunei în privinti'a eladirei călile ferate Chichind'a-Beciherecu-Panciov'a. — Se va comunica ministriului concerninte.

Georgiu Stratiimirovics presinta unu proiectu de conclusu relativu la eladirea acestei călile ferate. — Se va tipari și impartit între deputati.

Colom. Széll pune pre mes'a camerei raportulu comisiunei financiarie despre socotele finale de pre an. 1869, precum și registriulu speselor pentru înfrumsetiarea cetății Bud'a-Pest'a, cari au a se acoperi d'in imprumutulu celu de 24 milionc. — Raporturile se voru tipari și tramite la sectiuni.

La ordinea dilei urmeza proiectulu de lege despre modificatiunile mai multoru despusetiuni ale art. de lege XXI d'in 1868, relative la asigurarea și încassarea contributiunei. — Raportorulu comisiunei centrale, Petru Mihályi recomanda camerei primirea proiectulu d'in cestiune. — Raportorulu sectiunei a optura, Iuliu Györfy, dechiara, că primesce proiectulu de basa pentru desbaterea specială, înse la §-ulu 3 va presintă unu votu separat. — Camerei adopta în generalu proiectulu d'in discussiune de basa pentru desbaterea specială.

La desbaterea specială §-ulu 1 se primesce cu modificatiunea facuta de deputatulu Ed. Horn; §-ulu 2 se admite fără modificatiune. Cu privire la §-ulu 3, Iuliu Györfy presinta votulu separat alu sectiunei a optura, conformu carui-a esecutatulu sè nu solvesca, ca spese de esecutiune, 4 cruceri dupa florinu, ci sum'a întreaga a speselor. Dupa unu discussiune mai lungă, camerei adopta textulu originalu alu §-ului, și priu urmare votulu separat alu sectiunei cade de sine. §-ulu 4 se adopta fără observare.

Se pune în desbaterea camerei proiectulu de lege, relativu la scutirea de timbru și competintie a documinteloru, cari se referescu la impartirea averei comune familiarie d'in Croati'a și Slavoni'a. — Se primesce fără observare.

Urmeza la ordinea dilei proiectulu de lege despre crearea unui fondu de reserva pentru garantarea intereseiloru de statu. — Comisiunea financiară propune, ca camerei sè nu între în pertratarea acestui proiectu de lege, ci sè enuncie conclusulu, că ministriulu financiaru se absolve de la obligatiunile impuse de §-ulu d'in art. de lege LI d'in 1868 prin unu lege, carea va desfiintă despusetiunile cuprinse în acestu art. de lege și totodata va dispune, ca sumele destinate în numitulu articlu pentru fondule de reserva sè se suscepa în rubric'a despre acoperirea recerintieloru.

Pentru Mihályi dechiara, că și comisiunea centrală a acceptatu votulu acestu-a alu comisiunei financiarie.

În fine, camerei respinge proiectulu de lege d'in discussiune, și accepteza propunerea, respective proiectulu de conclusu alu comisiunei financiarie.

Siedinti'a se încheia la 1³/₄ ora d. m.

Romani'a.

Adunarea Deputatiloru.

Siedinti'a de la 19. novembre, 1870.

Sumariulu siedintiei precedente se adopta. Lă ordinea dilei e alegerea comisiuniloru necesarie

tății și greutatea a fostu din cauză îngrijimentului d'in 19. octombrie 1866, de care n'au ținutu sēma d-loru, cându erau la guvern.

Asiē dar' si d-loru au pusu, ca si d. I. Bratiannu, efigia pre moneta, cāci efigia insemnā suveranitatea tieriei, si ca atātu mai multu, cu cātu tier'a erā in ideele acestea, cā si in timpul lui Despota si Brancovēnu, moneta batuta portā efigia lorū.

Terminandu, esprime recunoscintia sa acelorū ministrie si agintiloru, cari au reintegratu tier'a in drepturile sale suverane.

Estrasu d'in „Romanulu.”

(Fine va urmā.)

VARIETATI.

(Productiunea annuale de lana in Europa) se socotese, dupa starea actuala a oiloru d'in singuraticile tieri, la 560 pāna la 570,000,000 pundi, asiē incātu pre fiecare locutoriu cadu numai duoi pundi de lana; prin urmare tota cea-lalta cantitate, ce se recere pentru fabricatiunea de postavuri si a altoru materii si māruri de lana, trebus sē se aduca d'in tieriele transmarine. Tieriele europene, cari producū mai multa lana sunt: Britania si Irland'a cu 860,000 cent., Prusia si cele-lalte staturi germane cu 760,000 cent., Rusia cu 1,120,000 cent., Franta cu 760,000 cent., Austria cu 720,000 cent., Spania cu 551,000 cent., Italia cu 276,000 cent., Romania cu 125,000 cent., Suedia si Norvegia cu 83,000 cent., Portugalia cu 64,300 cent., Danimarc'a cu 46,800 cent., Grecia cu 44,400 cent. Cantitea lanei, carea se prelucra in Europa in decursu de unu anu se pote pune pre sum'a rotunda de 950 milioane, asiē incātu pentru completarea acestei cantitāti trebus sē se mai aduca 380 milioane pundi d'in tieriele transmarine. Intre tieriele transmarine sunt cu osebire de insemnatu: Australia, statele La Plat'a si coloni'a Capu. Transporturile de lana, ce se facu pentru Europa d'in aceste tieri, au crescutu in anii d'in urma necontenitu, asiē incātu in decursu de siese ani de la 1863—1868, s'au duplicatu, ba cele d'in statele La Plat'a s'au chiaru intreitu; afara de acēst'a si statele unite ale Americi de nordu inca au primitu de acolo cantitāti mari de lana, de ora-ce productiunea propria (cam 150—160 milioane pundi), nu este de ajunsu pentru recerintiele industriei prezinte. Cātu de tare s'a urcatu productiunea lanei in tieriele fructifere ale coloniilor oceanice, se pote vedē d'in impregiurarea, cā Australia a espedatu in an. 1810 primul transportu de 140 pundi lana in Europa; in an. 1820 100,000 pundi, in anulu 1867 113 milioane pundi, in 1866 se transportara 135 milioane pundi.

(In 7. decembrie, pre la 5 ore de-ma n'eti'a), indatu dupa plecarea trenului de demanetia, s'a aprinsu gar'a de la Alb'a-Iul'a si in scurtu timpu fū profacuta in cenusia tota arip'a stanga. Arip'a dreapta, precum si mārurile gramadite in apropiare nezediu-locita fure scapate de furia flacareloru. Daun'a se pote urcā la 8—9000 fl.

Dlu A. Friedmann comerciant mare in Viena, in urm'a unei esperintie de mai multi ani, invita pre p. t. cumperatori (musterii) d'in provincia, a nu amēnā comandārele menite pentru serbatorile nasterii Domnului si anulu nou pāna in dilele d'in urma candu, d'in cauz'a multimei immense de comandāri, ce i vinu d'in tote partile, cu greu va potē corespunde si satisfice dorintiei tōturōru. Totu-odata face cunoscutu, cā depositulu sēu, ca in toti anii, asiē si acum este provēditu cu mfi de prezente frumoase, elegante si pretioase pentru serbatorile nasterii Domnului si anulu nou, cu osebire joacarie ingenioase si frumoase pentru copii, precum si cu totu felulu de obiecte de galanteria; roga deci pre on. cumperatori, in interesulu lorū propriu, a nu trece cu vederea list'a pretiuriloru cu rente, carea o accludemu la acestu numeru alu „Federatiunei”, si a-lu onorā de timpuriu cu comandāri numeroase spre a le potē esecutā cu punctualitate.

„Amvonulu”,

foia basericesca pentru elaborate d'in sfer'a elocintiei sacre, sub redactiunea lui Iustinu Popfiu (Oradea-Mare, Grosswardein in Ungaria),

pentru an. 1871 (anulu II.) apare de doue ori pre luna, in numeri de cāte doue cole, in formatu de carte mare. Va aduce totu felulu de predice de dominece, serbatori si de diverse ocaziuni. Prenumeratiunea se face de odata pentru anulu intregu. Pretiulu de d'incece de Carpati: 4 fl. v. a.; de d'incolo de Carpati: 1 galb.

Sciri electrice.

Berlinu, 9. dec. Presedintele comunicā, in siedintia de asta-di a camerei, una scrisore a lui Bismarck, in carea se dice, cā consiliulu confederativu, in cointelegere cu statele germane de sudu, a decisu a se pune pretotindenea „imperiulu germanu” in locu de „confederatiune germana” si a stilisā articolulu II d'in constitutiune astu-feliu: In fruntea presidiului confederatiunei stā regele Prusiei, care porta numele de imperatu germanu (aplause vine).

Tours, 9. dec. Corpulu diplomaticu pleca asta-di la Bordeaux, unde se stramuta si guvernulu. — „Monitoriulu” anuncia, cā guvernulu a decretatu formarea duoru armate diferite, cari ambele au sē opereze in ținuturile despartite prin cursulu Loirei. — Ministrulu de resbelu va plecā la armata unde va si remanē.

Constantinopolea, 9. dec. Provinci'a Assyria Iemenu se revoltā. Sיעculu Seen se proclamā de suveranu si merge spre Iemenu. S'au tramisu degiā mai multe batalione spre Iemenu. Port'a vrē sē formeze una statiune la Marea-Roșia. — Se vorbece, cā redifi au sē se imultiesca de la 240 la 400 batalione si cā au sē se faca fortificatiuni noue.

Havre, 9. dec. Diurnalele provoca la lupta pāna la extremitate. — Administratiunea iē mesure a concentrā aici poporatiunea intregului arondisamentu d'impreuna cu vitele si bucatele sale.

Brusella, 10. dec. Se asigura, cā generalulu Admirault d'impreuna cu mai multi alti oficeri aru fi fugitu d'in captivitatea germana si aru fi sositu in Lyon.

Versailles, 10. dec. Venindu scirea, cā generalulu Faidherbe merge cu 80,000 fetiori spre Rouen, s'a ținutu asta-di in cortelulu generalu unu consiliu de resbelu. — Conformu raportelorū oficiale, perderile prusiloru inaintea Parisului, de la 27 nov. pāna la 6 decembrie, se urca la 5346 morti, 8764 raniti, 853 perduti; la armat'a de la Loira 11,527 morti, 23,819 raniti si 2528 perduti.

Constantinopolea, 11. dec. „Turquie” provoca pre guvernulu, a cere pentru Romania'a graniti'a baserabica pāna la Dniestru, de ora-ce acēsta parte de teritoriu nu este slava.

Belgradu, 11. dec. Ieri s'a stersu censur'a si s'a pblicatu una lege noua, carea pune bas'a libertatii de pressa.

Viena, 11. dec. Telegramele sosite aici, cu datulu 10. dec., d'in Tours si Bordeaux, si tramise de nisce persoane demne de incredere, reducu scirile despre victori'a prusiloru la unu gradu forte neinsemnatu si asigura, cā armat'a de la Loira nu nūmai cā nu este nimicita in urm'a luptelorū sangerose de doue dfile, ci prin succurse considerabile s'a intaritu degiā asiē de tare, incātu pote luā era-si ofensiv'a. Insufletirea pentru aperarea Franciei este forte mare in tote departementele, voluntarii curgu d'in tote partile sub drapele si, de ora-ce arme au de ajunsu, se pote inca sperā la una schimbare favorabile si inca cu atāt'a mai multu, cu cātu armat'a pruso-nemtiesca are sē suferu forte multu d'in cauz'a oboselōru multe.

Viena, 12. dec. La dorintia mai multorū cabinetu, s'a amēnatu deschiderea conferintiei pāna in ianuaru.

Bursa de Viena de la 12. decem., 1870.

5% metall.	56.30	Londra	123.30
Imprum. nat.	65.85	Argintu	121.5
Sorti d'in 1860	91.75	Galbeuu	5.86
Act. de banca	729.—	Napoleond'or	9.92
Act. inst. cred.	248.25		

Nr. 1494.

1870.

CONCURSU.

Pentru ocuparea statiunei de notariu si colectoru, devenita vacanta in comunele impreunate Domucu, Bicaru si Valea-Jidanului, in Transilvania, pre langa beneficiu de 215 florini salariu anualu, cuartiru liberu, gradina de legume in estindere de 400° □, si lemnele debuintioase de focu.

Concurentii sunt indetorati a dovedē prin documente, cā

1) posedu perfectu, in scrisu si vorbitu, limba romana si magiara; cari posedu si limba germana, voru pre preferintia;

2) cā pre acēsta cariera posedu desteritatea receruta;

3) Au a produce carte de botezu;

4) Atestatu de moralitate;

5) Cā ce functiune au avutu pāna in prezentu;

6) Cā, ca asigurantia, posedu o avere nemiscatoriya, in pretiu de 500 florini.

Suplicele documentate estu-modu au sē se asterna subscrisului oficialu pāna in 10. ianuaru 1871.

Oficialatul processualu

Tölgyes, in 22. novembre 1870.

(3—3)

Proprietariu si editoriu ALEXANDRU ROMANU
Redactoru respund. interim. IONU POPUTIU.

IOSIFU WEISS

Apotecariu „la arapulu”

in Viena, cetate, Tuchlauben Nr. 27, recomanda onoratalui publicu urmatorii artiele:

(Espeditiuni postale se facu numai pre langa acclinderea tacsei de impachetare de 15 cr. v. a.)

Pate pectorale. De la farmaciuru Georē in Frantia. — Tablete de peptu (visicatorie) contr'a jigaraii, catarului, tusei si ragusirii. Pretiulu unui cuthie 70 cr. v. a. Cumperandu-se 1 duzina de cuthie se scadu 25 percente.

Algintina. (Apa, care alina dorerea de dinti intr'uu momentu.) Unicul mediu-locu pana acum probatu contr'a dorerei de dinti; are efectu momentanu si nu contine nice una substantia spiritoasa, aspra sēu acra, se pote deci intrebuintā si la copii. In butile 70 cr. La 1 duzina 20 percente rabatu.

Emplastru pentru franture si alte vatamari. Se pote intrebuintā cu osebire la vatamari de pantece; este pregatitu si recomandat de Dr. Krusi, medicu practicu de vatamari in Basel'a. In cuthie de tinichea dimpreuna cu descrierea instructiva. Pretiulu 4 fl. v. a.

Ulei de peru d'in cogi de China, spre imultirea si intarirea perului. Pretiulu unui butile 87 cr. v. a.

Balsamu pentru degeratura, in butile de cate 50 cr. v. a.; acestu balsamu alina indatu dorerea si vindeca pre deplinu chiaru si degeraturile invecitate; este unu mediu-locu recomandat, care prin una esperintia de mai multi ani si-a cascigatu multumire generale.

Pravu de tuse si cataru Dr. Quarin. In cuthie originale a 65 cr.

Ulei de radeoine de soaiu. Acestu olein este de mare avantaju pentru crescerea perului; in butile de cate 80 cr.; la 1 duzina 25 percente mai estiu.

Balsamu ung. pentru rane si stomacu de Seehof. Acestu balsamu este de mai bine de 40 ani pretotindenea plantu si bine-primitu atatu pentru efectulu seu escelinte, cātu si pentru pretiulu celu estiu. Una butileca dimpreuna cu avisulu instructivu, 40 cr.; la 1 duzina 20 percente rabatu.

Tablete de Imbricof de Dr. Callon. Aceste tablete se recomanda ca unu mediu-locu de totu siguru contr'a limbriciloru, au unu gustu forte placutu si de ace'a se potu dā si copiiloru, candu se joa; in cuthie, dimpreuna cu avisulu instructivu, 40 cr.; la duzina 20 percente mai estiu.

Cachou aromatizatu, spre delaturarea mirosului neplacutu d'in gura in urm'a fumatului, mancarii si a beuturii de spiritoase, precum: vinu, bere, etc.; neaparatu de trebuinca candu cine-va are se cercoteze societati mai bune si mai fine, teatrulu, balurile, se intre in salone, etc. Aceste Cachou-uri constau d'in substantie de plante curate si nice decatu stricatose sanetatei si se recomanda si ca scutu contr'a putredirii dintiloru, precum si a dorerei de dinti. La tota intrebuintarea se iē si mananca una pillu, prin carea se delatura mirosulu neplacutu. In cuthie de cate 70 cr.

Ulei adeveratu de grasime de pasce. Recunoscutu de celu mai escelinte medicamentu pentru dorerele de peptu si morburile de plumane, este de una calitate escelenta si are unu gustu curatu. Butile'a 1 fl. si 1.80 cr. La 1 duzina butile 25 percente rabatu.

Mediu-locu francecu, liquidu pentru colorarea perului. Ori-ce felu de peru se pote colorā durabilu d'upa placu, negru, brunetu sēu blondu, in decursu de celu multu 10 minute, efectulu acestui mediu-locu este degiā asiē de generalu cunoscutu, incātu una apretiare ulterioara ar' fi superflua. Aparatele recerute, adeca 2 perie si 2 scoice (gāoce), 50 cr. Unu flaconu d'in acestu mediu liquidu pentru coloratu perulu 2 fl. v. a.

Essentia de ochi de Dr. Romershausen, pentru conservarea, restaurarea si intarirea poterei de vedutu. 1 flaconu dimpreuna cu avisulu instructivu curatu 3 fl. v. a.

Essentia vitale Augsburgiana de Dr. Kiesow. Este tare de recomandat pentru incuiri violente, mistuire rea, doreri emoroidale. Una butileca dimpreuna cu avisulu instructivu 50 cr. si 1 fl., la 1 duzina in cuthie originale 25 percente mai estiu.

Eau de Botot Aromat. Apa de gura este unu mediu-locu preservativu escelinte si preste totu placutu contr'a dorerei de dinti, putredii d'ntiloru si a mirosului reu d'in gura. Pretiulu unui flaconu 50 cr.

Ess-Bonquet, unu parfumu forte finu cu osebire pentru basmale si rufe. Pretiulu unui flaconu 1 fl. (3—6)